

LOVÉTEI KIÁLTÓ

V. évfolyam, 4. szám, 2003. április. Ára szabadeladásban: 5500 lej, megrendelőknek 4166 lej

Közbirtokossági fejlemények

Kivonat a közgyűlések jegyzőkönyveiből

Az eltelt egy hónap alatt egy kissé felgyorsultak az események a Lovétei Közbirtokosság körül. Ugyanis ez idő alatt három közgyűlést és egy pásztorfogadó gyűlést is tartottak. Ezekről az eseményekről próbálom tájékoztatni olvasóinkat. Mivel mindegyik gyűlésen nem voltam jelen, az azokon készült jegyzőkönyvek, valamint a közbirtokosság vezetőivel folytatott beszélgetések szolgáltak e tájékoztató forrásaként.

2003. március 22-re hívta össze a Lovéte Közbirtokossága a közgyűlést a következő napirendi pontokkal: tisztújítás; a 2003-as év költségvetésének az elfogadása; a faosztás körülményeinek az megvitatása; épületek javítása; különfélék.

Ez a gyűlés a szabályzatok értelmében nem lehetett jogerős, mivel a megjelentek száma sokkal kisebb volt, mint amennyi a jogerős döntésekhez szükséges. A napirendi pontok ismertetése előtt Pál Csaba közbirtokossági elnök elmondta, hogy a január 3-i ülésen két olyan határozat született, mely nem jogerős, mivel nem szerepelt a múlt év december 28-i gyűlés napirendjén. Ezek a Szarvasmarhatartó Egyesületre, valamint a gatter, más néven keretes fűrés megvásárlására vonatkoznak.

Ugyancsak voltak napirenden kívüli felszólalások is. Többek közt Tódor Gábor szerint a közbirtokosságnak kell megszabnia, hogy mennyi fát termel ki. Az erre vonatkozó törvényes előírásokról az elnök tájékoztatta a felszólalót.

Ezek után ismertették a napirendi pontokat. A tisztújítással kapcsolatban Pál Csaba emlékeztetett az erre vonatkozó alapszabályzati paragrafusokra. Abban mindenki egyetértett, hogy az eljövendő vezetőtanácsba írott formában kellene javasolni személyeket, akik szintén írásban jelentik ki, hogy ezt vállalják.

(folytatás a 2. oldalon)

Föld napja Lovétén

Április 22. világszerte a Föld napja. Mi is bekapcsolódunk e mozgalomba immár negyedik éve a Lovétei Ifjak Egyesülete által szervezett rendezvények által. Hogy mi is az üzenete a Föld napjának? Ezzel a nappal szeretnénk felhívni az emberek figyelmét a Föld védelmére és közvetlen környezetükre. A mi földünk Lovéte, erre kell vigyáznunk, és mi kell, hogy vigyázzunk rá, mert mi élünk itt. Magunknak és gyermekeinknek teszünk jót azzal, ha óvjuk és védjük a mi földünket. Mindenki felelősséget kell ébreszteni, hogy minden egyes lovétei érezze: tőle is függ a falu tisztasága és egészsége, neki is kötelessége vigyázni rá.

Egy a díjnyertes fotók közül

Idén egy nappal korábban, 21-én szerveztük meg a Föld napi rendezvényeket a tavaszi munkák és a vakáció megkezdődésére való tekintettel. Sor került a negyedik versennyel egybekötött rajzkiállításra, ahol az általános iskolások munkáit csodálhatta meg a látogató közönség. A rajzok témája a következő volt: Ezt látnod kell!, avagy mit mutatnál meg egy idegennek Lovétéből és környékéből. A kiállításra 160 rajz érkezett, ahonnan a legjobbakat a Helyi Tanács segítségével díjaztuk is. Segítségükért ezúton is szeretnénk köszönetet mondani.

(folytatás a 8. oldalon)

Közbirtokossági fejlemények

(folytatás az első oldalról)

Az a megállapodás született, hogy a következő kedd (2003. március 25.) délután 3 óráig kell letenni a jelöléseket. Aki a gyűlésen más helyett fog szavazni, annak kell hoznia magával felhatalmazást.

Mivel ezen a gyűlésen nem születhetett jogerős döntés, a résztvevők azzal váltak el, hogy találkoznak március 28-án, mely az alapszabályzat értelmében a részvételi aránytól függetlenül már jogerős lehet.

A **március 28-i** közgyűlés napirendi pontjai megegyeznek a március 22-i gyűlés napirendi pontjaival.

Pál Csaba megnyitotta a gyűlést és értesítette a tagságot a megvásárolt autóról. A szóban forgó Dacia típusú autót a január 3-i közgyűlés határozata értelmében vásárolták meg. A tagság elfogadta a 2002-es évi pénzügyi beszámolót, melyet Lázár Zoltán, a közbirtokosság pénztárosa ismertetett.

Ekkor rátértek az első napirendi pontra, a tisztújításra. Gábos Árpád javasolta, hogy a szavazóbizottság a következő személyekből álljon: Balázs István, Lázár Zoltán, Miklós Ida, Mihály József Kovács, Balázs Vilmos, Kelemen Árpád, Gábos Árpád. Miután ezt a résztvevők elfogadták, a szavazóbizottság elvonult megbeszélni a szavazás részleteit. Eközben Pál Csaba elnök az aktuális kérdésekről tájékoztatta a tagságot, mint a lopások és kérésre jóváhagyott műfa juttatások. A szavazóbizottság, melynek elnöke Miklós Ida lett, közölte, hogy készen áll a tisztújítási szavazások lebonyolítására.

András Mihály azon felvetésére, miszerint a vezetőtanács csak közbirtokossági joggal rendelkezőkből állhat, Lázár Zoltán felolvasott egy részletet az alapszabályból, miszerint indokolt esetben meg lehet mást is választani. Ezt egy ellenszavazat mellett a jelenlevők el is fogadták.

A szavazóbizottság irányítása mellett rátértek a jelöltek bemutatására és a szavazás menetének ismertetésére. Javaslatok születtek az ellenőrző bizottság személyeire vonatkozóan is. Ekkor megtörtént a szavazás. A szavazatok számlálása alatt Orbán Ignác arra figyelmeztette a tagságot, hogy a Gál Zakariás féle magánerdészeti hivatal már többször elveszítette szavahihetőségét, és szerinte a sokat emlegetett 101 hektár ügyében is ő a felelős.

Egy hosszabb szünet után megszületett a szavazatszámolás végeredménye. Eszerint Mag Ist-

ván 520, Pál Csaba 407, Lázár Jolán 385, Orbán Domokos 358, Lázár Zoltán 353, Szikszai Sándor 227, András Mihály 184, Lázár Domokos 172, Török József 133, Ladó Levente 118, Mag Béla 106, Mihály László 91 szavazatot kaptak.

A következőkben nyílt szavazás mellett megválasztották az ellenőrző bizottság tagjait is. Ezek Lázár Zoltán Boros, Lázár Domokos, András Mihály, valamint Mihály László (mint póttag) lettek. Az új vezetőség nevében Pál Csaba megkérdezte a jelenlevőket, hogy a többi napirendi pont most megtárgyalódjon-e, mivel az idő már későre járt. A hátralévő napirendi pontok megvitatására a következő szombatot jelölték ki. A gyűlés vége előtt még felvetették az erdők őrzésére vonatkozó szerződés megvitatását. Két erdészei hivatal volt kilátásban. Ezek a Gál Zakariás féle magánerdészeti hivatal, valamint a Homoródi Állami Erdészeti Hivatal. A közgyűlés egyértelműen a Homoródi Állami Erdészei Hivatalra szavazott, és megadta a felhatalmazást az új vezetőségnek a szerződés megkötésére a közbirtokosság számára kedvező feltételek mellett.

Április 5-én, szombaton sor került a gyűlés "folytatására", a tisztújításon és a szerződéskötésen kívül a március 28-i gyűlés napirendi pontjaival. Ezek szerint az első megvitatnivaló a 2003-as évi költségvetés volt. Miután ezt felolvasták, az elnök közölte a faosztás lehetőségeit, amely 1000 m³ lenne a tagok számára. Gábos Árpád kérdezte, hogy a közbirtokossági erdőt hány erdész őrzi, és mennyi pénzért. Erre a válasz az volt, hogy a jelenlegi álláspont szerint az őrzés ára 7-7,5 dollár lenne hektáronként, de szerződés még nincs kötve.

Az 1000 m³-ből 300 az egyháznak lesz adományozva, 700 kerül kiosztásra a tagoknak. Kérdések hangoztak el a szelterszi törvénytelen kőkitermeléssel kapcsolatban. Pál Csaba elmondta, hogy a terület bérbe van adva a Transland Kft-nek, melyért az 27 millió lejt fizet erre az évre. Lázár Zoltán alpolgármester ismertette a kőkitermelés lehetőségeit és feltételeit. Eszerint csak bányászati joggal rendelkező cég termelhet ki altalajkincset, a közbirtokosság pedig csak a terület bérbeadásáról rendelkezhet, mert a közet - mint minden altalajkincs - az állam tulajdona.

A volt Nyírfa bár épületének javításával kapcsolatban elhangzott, hogy lehet, hogy le kellene bontani és egy más helyen újjáépíteni, mivel az egész épület annyira meg van rongálódva, hogy már nem is lehet rajta egy hatékony feljavítást elvégezni.

A közgyűlés a 2003-as költségvetési tervet

egyöntetű szavazattal elfogadta.

A következőkben a faigénylési kérések lettek megtárgyalva. Vélemények hangoztak el arról, hogyan lehetne ezeket a kéréseket elbírálni. A gyűlés egyöntetűen elfogadta, hogy a fa jogra osztódjon ki, aki építeni akar, az meg tudja vásárolni attól, aki nem tart igényt rá. A tűzifa beszerzésével kapcsolatosan az a döntés született, hogy a tűzifa ára m³-ként 70.000 lej legyen kitermeletlen állapotban, mely összeg csak a kiadásokat fedezi (bélyegzés, útdíj).

A Helyi Tanács kérésére a gyűlés jóváhagyott 15 m³ fenyőfát a tűzoltó szín felépítésére.

Megszavazták erdőkitermelési eszközök vásárlását is arra az esetre, ha lesz rá anyagi fedezet.

Megvitatásra került a Szarvasmarhatartó Egyesület problémája is. A kifejtett vélemények után a gyűlés megszavazta az egyesület támogatását azzal a feltétellel, hogy az be kell, hogy mutasson egy éves tevékenységi tervet, és annak függvényében az 5%-os támogatási keretből lehet őket támogatni.

A különfélék között Fazakas Lajosnak a Lenkút-Kiruly legelőcserével kapcsolatos kérése került megvitatásra, amelyet a résztvevők jóvá is hagytak.

Pál Csaba beszámolt az iroda nyitási programjáról és a tagsági könyvekkel kapcsolatos elképzelésekről. Jelentkezőket kért segítségül a lopások kiküszöbölése végett. Ismertették a gombagyűjtési lehetőségeket, valamint a legelőbizottság gyűlésén hozott határozatokat.

Ezek szerint a fűbér a 2003-as évre nagy állatra 75.000 lej, első füvesre 35.000 lej, apró állatra 15.000 lej. Továbbá még Lázár Lászlót megválasztották az ellenőrző bizottság negyedik tagjának, mivel a törvényes előírások kéri egy gazdasági vagy pénzügyi szakvégtzettséggel rendelkező személy jelenlétét az ellenőrző bizottságban.

A továbbiakban még szó esett a múltkori, március 28-i gyűlésen elhangzott rágalmozásokról is, amelyekért a sértett felek valószínűleg eljárást fognak indítani a bíróságon.

A pásztorfogadó gyűlésen a megjelent gazdák Boldizsár Zoltánt és családját fogadták meg mind az alszegi, mind a felszegi tehéncsordához pásztornak. A pósfalusi csordát András Albert vállalta. Az Újnegyedben Gábor László lett a tehéncsorda pásztora.

A farsangi és húshagyati szokásokról

Már vége a nagybőjtnek, tehát nem időszerű a címben szereplő kérdéstről írni (beszélni). Én mégis megteszem, mert a Lövétei Kiáltó februári és márciusi számaiban most olvastam erről a kérdéstről, és esetleg "örökre" elfelejtem, amit írni akartam, ha most nem írom meg.

Nagyon örülök, hogy ezeket a szokásokat újból "elöveszi" a lövétei fiatalság, és úgy érzem, sikeresen, örömmel és hasznosan. Én is elmondhatom, hogy "a mi időnkben" is zeneszóval mentünk a templomba húshagyókedden, mégpedig nem is egy, hanem két csoport zenésszel. Ez a kommunista korszak elején, a negyvenes évek közepén volt. A húshagyókeddi rendezvényeket az úgynevezett legénybírók szervezték. Akkor is úgy 9-10 óra körül volt a Népházban (nyilvánosan) a bokrétavarrás. A bokréta szegfűből és rozmaringból készült, aranyporral volt beszórva. Azután mentünk a templomba, ahol a pap az ifjúságért mondott misét. Ezután következett az előljárásnak a megtisztelése, szerenád-adása, amit nem taz é let megtesznek-e. Először a falu plébánosának az udvarán gyűltünk össze, ahol a két zenekar felváltva hallgató nótákat zenélt és az ifjúság énekelt. A plébános úr megkínált pálinkával és kaláccsal, amit külön erre az alkalomra süttetett. Azután a községházára mentünk a bírót köszönteni, majd a csendőrséget kerestük fel (1920 előtt és 1940-1944 között). A köszöntés hasonló módon történt, mint a plébános esetében.

Itt emlékezem meg egy dologról, amit akkor, a 40-es évek végén hallottam először, és tudtam meg egy idős - véleményem szerint nagy tudású, nyugdíjas - paptól. Az történt, hogy Márton Antal(?) plébánost a kommunisták letartóztatták, elvitték, hogy mi történt vele, nem tudom, és őt helyettesítette ez az idős pap. Húshagyókeddi, a plébánia udvarán tartott beszédében megpróbálta megvilágítani a húshagyókeddi lövétei szokások eredetét, főleg az előljárásnak adott szerenád eredetét. Eszerint a szokás gyökerei még a pogánykorra nyúlnak vissza. A fiatalság a tavasz érkezését napokig tartó zajos ünnepléssel köszöntötte, ami zavarta a közösség életét és az előljárásgoknak sok bosszúságot, kellemetlenséget okozhatott. A szerenád mintegy kiengesztelés, bocsánatkérés szerepét töltötte be a fiatalság részéről a közösség öregeivel szemben.

Ki volt Bolyai János?

(folytatás februári lapszámunkból)

Bolyai János a bécsi katonai akadémia kitűnő tanulója volt, akinek a tudására egy látogatás alkalmával maga János főherceg, az akadémia legfőbb vezetője is felfigyelt. A négyéves akadémiai tanulmányi idő alatt a hallgatók csak két évig tanultak matematikát, de Bolyai János már ebben az időben is foglalkozott az úgynevezett paralellák beható tanulmányozásával, amiben elért eredményei tették később világhírűvé. Az akadémia elvégzése után a hatóságok még egy évig Bécsben tartották, hogy mérnöki ismereteit elmélyítse, bővítse, majd 1823. szeptember 1-én hadnagynak nevezték ki, és a temesvári erődítési igazgatóságához vezényelték. Két hónap múlva innen írja édesapjának Marosvásárhelyre a híres "temesvári sorokat", amelyben tudatja apjával, hogy világra szóló eredmények birtokában van. Eredményét állandóan tökéletesítve, 1825 februárjában marosvásárhelyi látogatása alkalmával azt be is mutatja apjának. Az apa azonban nem tanúsított teljes megértést fia munkája iránt. Mégis úgy gondolta, hogy ha valóban értékes fia eredménye, akkor félős, hogy más is rájön ugyanarra a dologra, mivel, mint mondotta: "bizonyos dolgoknak mintegy megvan a maguk korszaka, amikor különböző helyeken egy időben felfedeztetnek, amint tavaszkor az ibolyák mindenütt kikelnek". Ezért felajánlotta fiának, hogy megjelenendő "Tentament" című művének első kötete végén függelékképpen János eredményeit közzéteszi. Így lett a Bolyai János híres munkájának a neve Appendix (Függelék).

De lássuk, mit tartalmaz, nagyon leegyszerűsítve az Appendix! Azt a geometriát (mértant), amit valamennyien az elemi iskolában, a gimnáziumban vagy a líceumban tanultunk (tanulunk), eukleideszi geometriának nevezzük. Ez az elnevezés onnan származik, hogy a görög Eukleidész Kr.e. 300 körül összefoglalta (megnevezte) azokat a nyilvánvaló igaz (alap) állításokat, ún. axiómákat a geometriában, amelyekből a geometria összes állításait (tételeit) be lehet bizonyítani anélkül, hogy például szemléletre vagy eszközre szükség lenne. Ezen axiómák közül a XI. (amelyet még Eukleidész V. posztulátumának is neveznek) a következő: egy adott "a" egyenesen kívül fekvő "A" ponton át egyetlen olyan egyenes húzható, amely nem metszi "a"-t (ezt a nem metsző egyenest nevezzük az "a" egyeneshez az "A" ponton át húzott párhuzamosnak). Sok

matematikus ezt az állítást nem fogadta el axiómának, hanem tételnek tekintette, és több mint 2000 éven keresztül ezt próbálták bebizonyítani, sikertelenül. Ezen matematikusok közé tartozott Bolyai Farkas is, nagyon sok időt és energiát pazarolva el ezzel a kérdéssel. Éppen ezért óvta fiát, Jánost attól, hogy a paralellákkal "megmérgezze az életét", mint ahogy ő tette. Azonban elejtett szavai tettekre buzdították fiát.

Egyszer például azt mondta fiának, hogy "aki a tizenegyedik axiómára bizonyítást találna, akkora gyémántot érdemelne, mint a Föld". János maga is megpróbálkozott ezen az úton haladni, de hamar rájött, hogy ez az út járhatatlan. János az Appendixben a párhuzamosság új értelmezését adva, ami lényegében az V. axióma tagadását jelentette, egy teljesen új geometriát épített fel. Ezért írta apjának a "temesvári sorokban", hogy "semmitől egy új világot teremtettem". Ez a felfedezés forradalmasította a geometriát, és jótékonyan befolyásolta több tudomány (csillagászat, fizika stb.) fejlődését.

dr. Balázs Márton

(folytatjuk)

Pedagógiai lexikon

Fájdalom tűrése

A fájdalom érzékelése a szervezet célszerű alkalmazkodásának egyik megnyilvánulása. A fájdalom jelzi, hogy a szervezetre ártalmas tényezők hatnak, s ezáltal az ember védekezni képes, mielőtt még helyrehozhatatlan károkat szenvedne (például a fájdalmas sebet fertőtleníjük, bekötözzük, s így elejét vesszük a vérmérgezésnek vagy az elvérzésnek). Egyes felnőttek és gyermekek a fájdalomra az átlagosnál lényegesen érzékenyebbek, nehezen viselnek el egészen kismértékű fájdalmat is, ez lelki megrázkódtatást, rossz idegállapotot idéz elő náluk.

A fájdalom tűrése vagy nem tűrése csak kismértékben függ az idegrendszer szervi adottságaitól, sokkal inkább a személyiség pszichikus tényezői befolyásolják. Szorongó, aggodalmaskodó emberek, vagy szertelen egyéniségűek felnagyítják a fájdalmakat.

Kevés családban szoktatják rá a gyermekeket a kisebb fájdalmak fegyelmezett elviselésére. Pedig ez igen lényeges dolog, mert alapjává válik az élet nehézségeivel szemben kialakuló általános

magatartásnak. Az a gyermek, aki a testi fájdalmakra aránytalanul nagy jajgatással, jelenetek rendezésével reagál, rendszerint minden vonatkozásban túlérzékeny, sértődékeny, az akadályok előtt megtorpanó, kitartó erőfeszítésre nem képes felőtté válik.

A gyermek feltűnő kényeskedésének okát többnyire a kisgyermekkorú nevelésben lelhetjük meg: a kisgyermeket túlságos aggodalmaskodással veszik körül, s ezáltal szorongóvá válik, vagy pedig a szülő maga is rosszul tűri a fájdalmat, és a gyermek ösztönösen utánozza ot. Megtörténik, hogy a gyermek testvérei közül érzékenykedéssel akar kitűnni, a figyelem középpontjába kerülni, vagy így akar az elfoglalt szülők szeretetében részesülni.

A nevelési hibák elkerülése, a kiegyensúlyozott, vidám családi légkör, a gyermek bátorítása, edzése, a testi fegyelmezetség értékelése azok a módszerek, amelyekkel a gyermek a családban idejekorán rászokik a nem túl erős fájdalom nyugodt elviselésére.

Fáradás, fáradékonyság

A tanulás, a munka komoly erőfeszítést, nem ritkán önfeláldozást igényel. Minden esetben az erők fáradtságos, nehéz, olykor kimerítő összpontosítását követeli. Ennek megfelelően a jól végzett munka nyomában fáradtság jár. Az elfáradás normális, egészséget megőrző, ritmikusan fellépő idegrendszeri folyamat, amit jól adagolt pihenőidőkkel tudunk megszüntetni. Az iskolákban, a vállalatoknál meghatározott időközönként beiktatott pihenőkkel csökkentik, oldják fel a törvényszerűen fellépő fáradtságot. A kifáradás ugyanis a munkateljesítmény csökkenésében mutatkozik. Az egyénként különbözőképpen jelentkező fáradtságot a szülőknek, nevelőknek számításba kell venniük. Vannak olyan felnőttek, fiatalok, akik intenzív, tartós erőfeszítésre képesek, mások - gyengébb fizikummal, idegrendszerrel - kevesebbre. Különösen a fejlődő gyermek egészségi állapotának megfigyelése nagyon fontos, nehogy erejét meghaladó munkateljesítményre kényszerítsük. Az időnként bekövetkező aktuális fáradtságot a közbeiktatott pihenőkkel károsodás nélkül meg tudjuk szüntetni: az idegrendszer hamarosan regenerálódik, s új teljesítményekre válik képessé. A könnyen fáradó gyermek számára több alkalommal kell pihenőidőt beiktatni. Az óvodából iskolába kerülő gyermek számára nem kis nehézséggel jár az iskolai, megnövekedett követelményekhez való alkalmazkodás.

Fegyelmezetség

Az iskola és a család egyaránt fegyelmezett emberré akarja nevelni a gyermeket. A fegyelmezetség megnyilvánulhat külső és belső figyelemben. Ha a gyermek felnőttek társaságában csendesen, illemtudóan viselkedik; ha az iskolában nem beszélget órák alatt; ha gondosan öltözködik, akkor fegyelmezettnek tartjuk, holott mindez - bár nagyon fontos, még nem biztos, hogy öntudatos fegyelmezettségből fakad. Nagyon fontos, hogy a gyermek belássa a fegyelmezetség szükségességét. A szülők, nevelők igyekezzenek meggyőzni arról, hogy a fegyelmezetség mindenfajta közösségben védetebb, szabadabb helyzetet teremt az egyén számára. Ha például egy osztályban még nem alakult ki a fegyelem, akkor az erősebbek bárkit megverhetnek; ha otthon nem végzi valaki a kötelességét pontosan, akkor a többieknek kell helyette dolgozniuk, így nem gazdálkodhatnak szabadon idejükkel. A fegyelmezetség azt is jelenti, hogy a közösségben mindig a közösség érdekét kell a legfontosabbnak tekinteni. A családtagoknak is a család közös érdeke alá kell rendelniük saját céljaikat. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy a fegyelmezett ember passzív, mindenkor csak alkalmazkodik. Ellenkezőleg: a fegyelmezetség fontos jellemzője, hogy aktivitással, kezdeményező-képességgel járó fegyelem.

A fegyelem hosszú nevelési folyamat eredménye. E folyamatban mindig összeszövődik a fegyelem tudatossága és automatizáltsága. A gyermek akkor lesz fegyelmezett ember, ha tudja, hogy mit kívánnak tőle. Ennek a belátásnak mindig gyakorlással kell párosulnia, sőt, az automatizálást célzó gyakorlásnak sokszor meg is kell előznie - pl. a kisgyermeknél a tudatosítást.

A fegyelmezetség kialakulásában nagy szerepe van a példának. A jó szándékú, de túlzott büntetések nem vezetnek eredményre, vagy legfeljebb félelemből eredő vak fegyelemre nevelnek, amely azonban soha nem válik belső erkölcsi tulajdonsággá.

András Magdolna óvónő

Vicc

- Te csak ne tegezd a tanár néni! - inti le Gáborkát Pistike, majd a tanár nénihez fordul:
- Te meg miért hagyod?!

Lövete és környéke Orbán Balázs: A székelyföld leírásában

- avagy miként láttak minket a XIX. század második felében

(folytatás márciusi lapszámunkból)

Szentkeresztbánya alsó felében egy másik hajtó tulajdonsággal bíró forrás is van. Ha a szűk sziklabércek között nagy eséssel a festői zuhatagokba lerohanó Homoródot követjük, negyedóra alatt a Dobogó nevet viselő alsó fürdőhöz érünk. Itt a rohanó patak fölé emelkedő szikla élén, festőileg fekvő házcsoport és szűk fürdőmedence van, melybe a patakmeder széléből egy facsövön önerején nyomul fel azon pezs-gő, s a testet csipő ásványos víz, mely nagy konyhasó tartalommal bírván görvély, giliszta kórban, s hülésekben is nagyon hatásos.

A víz felületét, ha csak 24 óráig áll is, egy vastag szivárványozó lepel vonja be, mi kőolaj vagy naphta tartalomra mutatna.

Ivó vize alább a patak medrében sziklából fakadt fel. Igen kellemes ízű savanyú víz, mely facsatornába szoritva vagy 5 lábnyira emelkedik fel önerején, s ott kis csövön csergedez ezen érdeme szerint nem eléggé méltányolt kristálytisztá forrás. Ezenkívül a patak medrében, a sziklák oldalain mindenütt veres leülepedést hagyó más ásványos vizek is fakadnak fel. A táj megdöbbenő sziklahalmazával, lengő fenyveseivel igen festői, s mivel e fürdőt egy honfiakból alakult társulat vette meg: remélhetőleg azok e valójában szép és üdvös hatású hely emelésére, berendezésére fognak hatni; s ekként hinni lehet, hogy az kiérdemelt érvényre emelkedve, fürdő helyeink keresettebbjei közé tartozand. E szép pontnak is csatolom képét.

A völgy merész szökésekbe száll alá, minden lépten imposáns sziklaszálak meredeznek fel, melyek között az út félelmesen vonul tova; lenn a

szűkvölgyben posztó-ványolók, sziklára akasztott mal-mocskák, száz meg száz, a festő figyelmét magára vonó pont, melyek ha - miként érdemlik - mind lefestetnének, egy albumot töltenének tele. Feltűnik ezek mellett e vad regényes magányban egyegy keresztfa is, hol vagy gyilkos kezek alatt elvérzett, vagy szikla által elzuzott ember nyugossa örök álmát, s ezen ódon keresztteken, ezen a hit és emberi mulandóság jelvényein egy-egy virágfűzér diszlik, tudatva, hogy vannak, kik az itt nyugvók álmai felett örködnek; kik e távol sirokat a részvét könnyeivel öntözik, kik e halottak emlékét tisztelik. Pedig hány hős, hány az emberiség és haza szabadságának védelmében, érdekeinek szolgálatában elvérzett, elhalt nagy lélek van, kinek sirja pusztá, kinek emléke a feledékenység sötétbe vesz el? Hány nemes és szeretet által eldicsőült sziv

porlik el anélkül, hogy hantjára valaki emlékfűzért illesztene? De hagyjuk e busító képeket, gyönyörködjünk inkább a természet áldásos szépségében és mindenhatóságában, mely a halálból is életet fakasztva megtanít, hogy semmi el nem vesz, hogy a reproductió és anyagcserre törvényei szerint valamint az anyagi életben, úgy az erkölcsi világban is a látszólagos megsemmisülés talajába van beoltva az élet magva.

Ha a völgyön lefelé megyünk, a táj sajátzerű átalakulást mutat, és mik azok a sziklák oldalai-

ban ásító sötét üregek, azok az örvények felett elvonuló félelmetes ösvények, s az a hangyaként sürgő forgó nép? Ezek a bányák, hol a völgy kebléből kipiszkálja a szorgalmas ember az érczet tartalmazó követ s honnan döcögős uton hordja nyikorgó szekerén az érczkövet a munkás székely, nem azért, hogy a hont és szabadságot védő fegyvert gyártson belőle, mint hajdan; hanem hogy vasat gyártsanak abból a fennkölt gondolkozású nemzet leigázására (értsd a Bach önkény korára) azért, hogy e hon áldásaiból idegen üzérkedőket felgazdagítson.

A természet annyi gazdagsággal áldá meg e szép hazát, s az mégis vajmi keveset hasznosíthat abból.

(folytatjuk)

A húsvét csillagászati érdekességéről

A húsvét, a kereszténység egyik szent ünnepe úgynevezett "mozgó ünnep". Miért van az, hogy a húsvét minden évben más és más időpontra esik? Azért mozog a húsvét ünnepének időpontja, mert húsvét vasárnapja a tavaszi napéjegyenlőséget követő első holdtölte utáni első vasárnap... A tavaszi napéjegyenlőség jelenleg március 21-én következik be, ehhez kell tehát igazítani a húsvét időpontjának megállapítását.

A manapság általunk is használt Gergely-naptár számos (itt most nem részletezett) egyéb hibája között melleleg éppen ez a "mozgóünnep" mivolta is ott található... A március 21-ei napéjegyenlőség időpontja eshet olyan szombati napra, amikor éppen holdtölte van. Ilyen évben a húsvét március 22-re esik, tehát ez a legkorábbi nap, amikor elkezdődhet a húsvét... (A csillagászati tavasz kezdetétől a legtávolabbi időpontra eső húsvét vasárnap pedig április 25-e lehet. 2003-ban éppen a legtávolabbi időpont közelében volt, vagyis április 20-án.) A közeljövőben a szélső értékhez legközelebb pedig 2008. március 23-án lesz a húsvét vasárnapja. (Érdekességként nézzük pár évben a Húsvétvasárnapok időpontját: 2001. április 15., 2002. március 31., 2003. április 20., 2004. április 11., 2005. március 27.)

Mint tudjuk, Jézus Krisztus halála a zsidó húsvét előestjére esett. Máté evangéliumában (27. 45-46) ezt olvashatjuk: "Hat órától kezdve pedig sötét lőn az egész földön, kilenc óráig. Kilenc óra körül pedig nagy fennszóval kiáltja Jézus (...) Én Istenem! Miért hagytál el engemet?" Az idézett rész azt sugallhatja, hogy Jézus felkiáltásakor, illetve halálakor talán napfogyatkozás lehetett, hisz az sötétségbe burkolja a környéket... Csakhogy a zsidó húsvétot a holdhónap közepén, tehát holdtölte idején tartották! Köztudomású viszont, hogy teleholdkor kizárólag holdfogyatkozás következhet be és nem napfogyatkozás! Minden bizonnyal egy nem túl korábban lezajlott napfogyatkozás emléke keveredett össze az evangélium szerzőjének emlékezetében, ami megelőzte Jézus Krisztus keresztre feszítésének tényleges időpontját. A csillagászati kronológia titkait kutatva (sok más szakterület által valószínűsíthető adattal összevetve az időpontot) úgy gondoljuk, hogy Jézus halálának valószínűsíthető időpontja - a mai időszámításunkat és a Gergely-naptárt használva -, talán 30. április 7-én lehetett...

Szoboszlai Endre nyomán

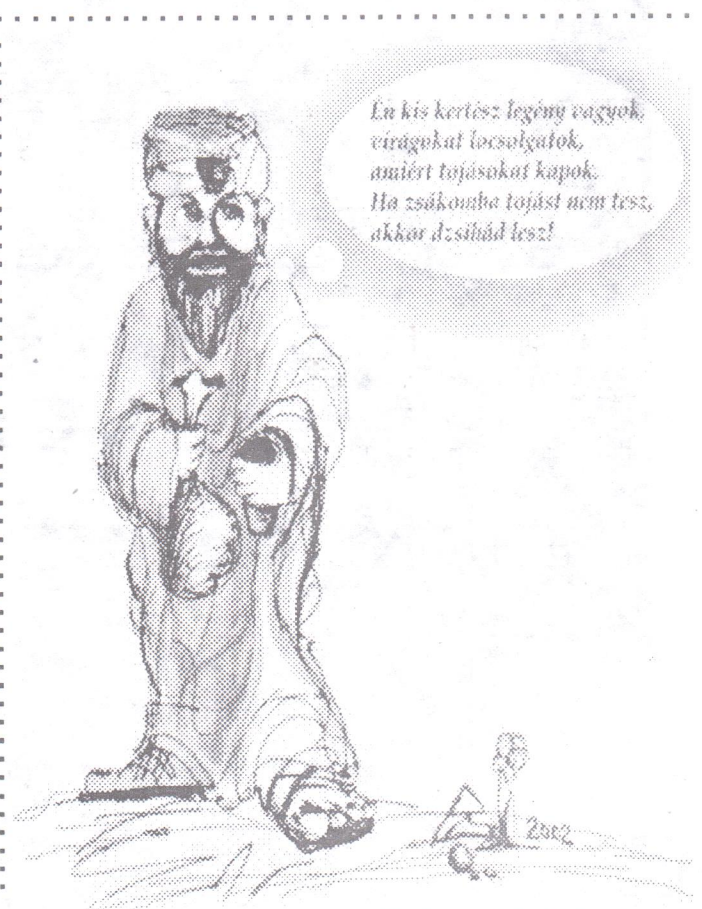
Juhász Gyula

Húsvétra

Köszönt e vers, te váltig visszatérő
Föltámadás a földi tájakon,
Mezők smaragdja, nap tűzében égő,
Te zsendülő és zendülő pagony!
Köszönt e vers, élet örökkön élő,
Fogadd könnyektől harmatos dalom:
Szívemnek már gyász is röpke álom,
S az élet: győzelem az elmúláson.

Húsvét, örök legenda, drága zálog,
Hadd ringatózzam a tavasz-zenén,
Öröm: neked ma ablakom kitárom,
Öreg Fausztod rád vár, jer, remény!
Virágot áraszt a vérverte árok,
Fanyar tavasz, hadd énekellek én.
Hisz annyi elmulasztott tavaszom van
Nem csókolt csókban, nem dalolt dalokban!

Egy régi húsvét fényénél borongott,
S vigasztalódott sok tűnt nemzedék,
Én dalt jövőd húsvétjára zsongok,
És neki szánok lombot és zenét.
E zene túlzeng majd minden harangot,
S betölt e húsvét majd minden reményt.
Addig zöld ágban és piros virágban
Hirdesd világ, hogy új föltámadás van!

En kis kertész legény vagyok,
virágokat locsolgatok,
amiért tojásokat kapok.
Ha zsákomba tojást nem tesz,
akkor dzsihad lesz!

A közbirtokossági iroda új nyitási programja május 5-től

Hétfő: 8-12 du. 19-21

Kedd: 8-14

Szerda: 8-14

Csütörtök: 8-12 du. 19-21

Péntek: 8-14

Föld napja Lövétén

(folytatás az első oldalról)

A rajzkiállítást mintegy kiegészítette az először megrendezett fotókiállítás, ahová 35 fénykép érkezett. A beküldők közül négyen ajándékfilmet kaptak.

Harmadik alkalommal szerveztük meg a Székely Mózés Általános Iskola segítségével a felsősök számára a tematikus vetélkedőt, ahol számot adhattak az öttagú csapatok arról, hogyan sajátították el a megadott elméleti ismereteket, hogyan tudják azokat alkalmazni és nem utolsósorban ügyességüket, kreativitásukat is bemutat-

hatták. Én személyesen az értő és érdeklődő szülői közösséget hiányoltam a vetélkedőről. Akik ott voltak, azok elmondhatják, hogy hasznos és szórakoztató időtöltés volt a közönségnek is a vetélkedő megtekintése, és a versenyző gyerekeknek is erőt adott volna, ha mindenkük szülője ott lett volna a közönség soraiban. Remélem, hogy jövőre több szülő fogja végigszurkolni a versenyt a helyszínen, ezzel is bizonyítva, hogy őszintén érdeklődik gyereke eredményei és előmenetele iránt.

Végezetül pedig szeretnék köszönetet mondani minden látogatónak, aki megtekintette a kiállítást és a vetélkedőt, hiszen nem csak a magunk szórakoztatására, hanem mindannyiunkért volt ez a rendezvény.

András Mónika

Képek Lövéte történetéből

Kiadja a Lövetei Ifjak Egyesülete
Nyomta a ROTAPRINT nyomda

A szerkesztőség nem minden esetben ért egyet a cikkek tartalmával!

Felelős szerkesztő: Sorbán József
Munkatársak: András Mónika, András Zsolt, Lázár László